

TALABALARNING MA'LUMOTLAR BAZASIDA KOMPETENTLIGINI OSHIRISH

Tursunova Aziza Hoshimovna

Muhammad Al-Xorazmiy nomidagi TATU Qarshi Filiali o'qituvchisi

E-mail:tursunovaaziza114@mail.com

ANNOTATSIYA

Maqolada talabalarning fanda bo'lgan qiziqishlarini yondashuvlari asosida oshirish. Ta'lim oluvchilarning ma'lumotlar bazasi faniga bo'lgan qiziqishlarini oshirish, bilimlarini sinash va mustahkamlash muammolarini aralash turdagi totopshiriqlarni tayyorlash orqali bartaraf etish yo'llari ko'rsatildi.

***Kalit so'zlar:** ta'lim vositalari, kompetensiyaliy yondashuv, aralash topshiriqlar, elektron ta'lim vositalari, Internet tarmog'i, masofaviy platformalar, mobil qurilmalar.*

Talabalar ma'lumotlar bazida kompetentliklarini oshirish uchun quyidagi usullardan foydalanishlari mumkin: Talabalar o'rganish jarayonida o'qishni mustahkamlashlari kerak. Bu, o'qish texnikalarini o'rganish, ma'lumotlarni effektiv ravishda o'qish, ma'lumotlarni tahlil qilish va yozishni rivojlantirishni o'z ichiga oladi.

Talabalar o'zlarining o'zlashtirilgan masalalar ustida tadqiqot qilishni o'rganishlari kerak. Bu, talabalarga tahlil qilish, ma'lumotlarni topish va o'rganish, qator masalalarni yechish va o'z fikrlarini rivojlantirish imkonini beradi. Amaliyotga asoslangan o'rganish talabalarga o'rganishni amaliyotga o'tkazish imkonini beradi. Talabalar loyihalar, amaliy mashqlar va boshqa amaliyotiy vazifalar orqali o'rganishni mustahkamlashlari kerak. Bu ularga ma'lumotlarni amaliyotda qo'llash va o'rganishning amaliy asoslari bilan tanishish imkonini beradi. Hamkorlik va guruh

ishi: Talabalar va guruhlarda ishlash, hamkorlik va guruhda ko'rsatiladigan vazifalarni bajarish yo'llarini o'rganish uchun zarurdir. Guruhlar o'rganish jarayonida o'z fikrlarini almashish, masalalarga jamoaviy yechim topish va joriy amaliyotni o'rganish imkonini beradi. Mentorlik va ko'p to'lovli resurslardan foydalanish: Talabalar ma'lumotlar bazasida kompetentliklarini oshirish uchun mentorlarning yordami va ko'p to'lovli o'quv resurslaridan foydalanishlari mumkin. Mentorlar talabalarga yo'nalish berish, maslahat berish va ularga o'rganish jarayonida qo'llanma berishda yordam berishadi. Ko'p to'lovli resurslar esa kurslar, seminarlar, o'quv videolar, onlayn ma'ruzalar va boshqa o'quv materiallari bo'lishi mumkin.

1-rasm. Ma'lumotlar bazasi haqida.

Mustaqil o'rganish: Talabalarning mustaqil o'rganish jarayonida o'z fikrlarini o'rganish, o'zlashtirish va rivojlantirishga e'tibor berishlari kerak. O'zlashtirilgan materiallar yaratish, o'rgangan ma'lumotlarni qisqa maqolalarga yozish, blog yozish yoki o'z fikrlarini ijtimoiy tarmoqlarda ulashish orqali o'zlashtirishni mustahkamlash imkonini beradi. Dasturchilik va texnologiyalardan foydalanish: Talabalar ma'lumotlar bazasida kompetentliklarini oshirish uchun dasturlash va texnologiyalardan foydalanishlari zarurdir. Dasturchilik va texnologiyalar o'rganishga imkon beradi, ma'lumotlarni tahlil qilish, ma'lumotlarni vizualizatsiyalash, ma'lumotlar bazalarini ishlatish va boshqa ma'lumotlar bilan ishlashni o'rganish imkonini beradi.

Xulosa, Muhokama qilish va hamkorlik qilish maqsadida boshqa insonlar bilan muloqot qilishning ahamiyatini tushunishingiz kerak. Talabarning ma'lumotlar bazisida kompetentligini oshirishda mentorlarning yordami, ko'p o'quvchilar bilan hamkorlik qilish, onlayn forumlarga qo'shilish va o'z fikrlaringizni boshqalarga ulashish kerakli bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. J.D.Saidov. Study of the process of database and creation in higher education. Guliston. 2021. <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/5R96C>.

2. Jasur Doniyor O'G'Li Saidov, Saydullo Payzievich Allayorov, Said Xalilovich Islikov MA'LUMOTLAR OMBORINI YARATISH BO'YICHA KASBIY KOMPETENTLIGINI BAHOLASH MEZONLARI // Scientific progress. 2021. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ma-lumotlar-omborini-yaratish-bo-yicha-kasbiy-kompetentligini-baholash-mezonlari> (дата обращения: 02.06.2022).

3. Toshtemirov D. E., Saidov J. D., Mamatqulov S. X. TECHNOLOGY OF CREATING MODERN ELECTRONIC EDUCATIONAL RESOURCES //Bulletin of Gulistan State University. - 2019. - T. 2019. - №. 1. - С. 67-71. Toshtemirov D.,

4. Muminov B., Saidov J. Fundamentals of compilation of electronic tasks for students to test and strengthen their knowledge of database //International Journal of Scientific and Technology Research. - 2020. - T. 9. - №. 4. - С. 32263228.

5. TURSUNOVA A.H (2023). TA'LIM JARAYONIDA INTELLEKTUAL-KREATIV QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAZMUNYI XUSUSIYATLARI. OLIM ,1(6), 18–21.

6. TURSUNOVA A.H THE ADVANTAGES AND FEATURES OF TEACHING AND LEARNING ONLINE IN THE EDUCATION PROCESS <https://cyberleninka.ru/article/n/the-advantages-and-features-of-teaching-and-learning-online-in-the-education-process>